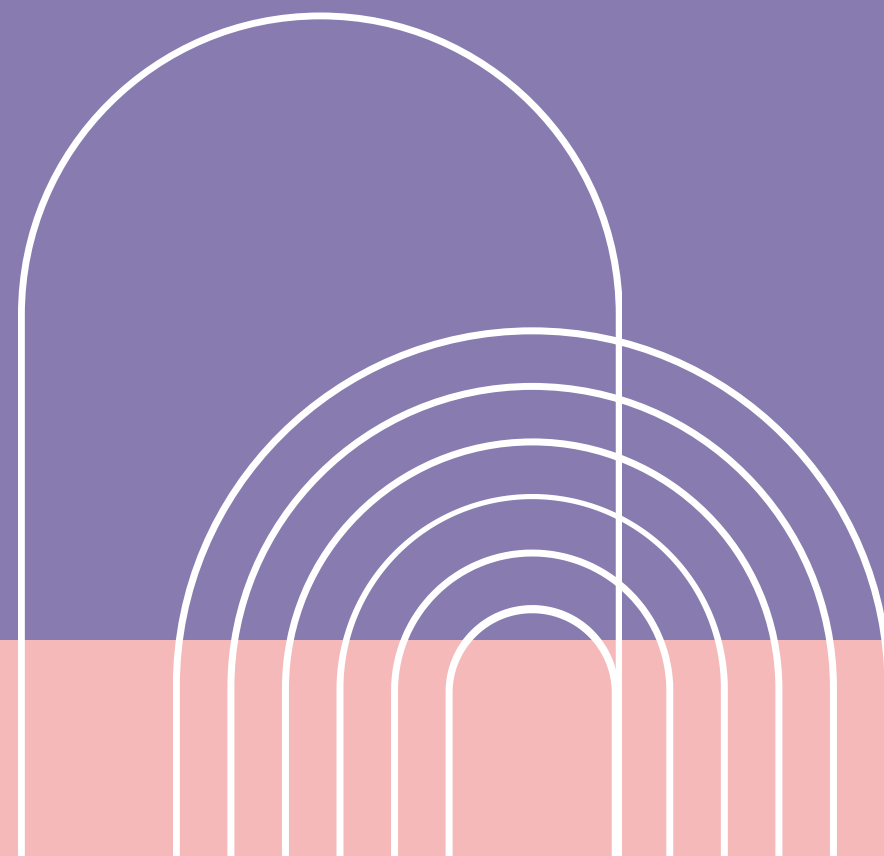
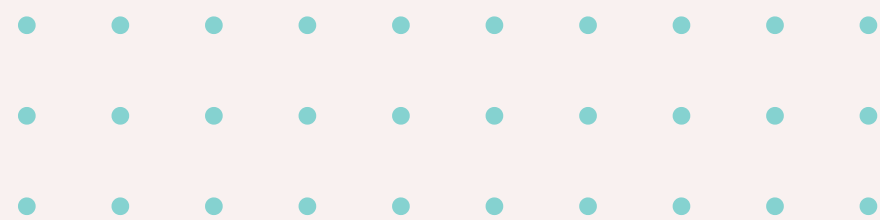

EMOCE A BARVY

metodika výuky

**Co-funded by
the European Union**

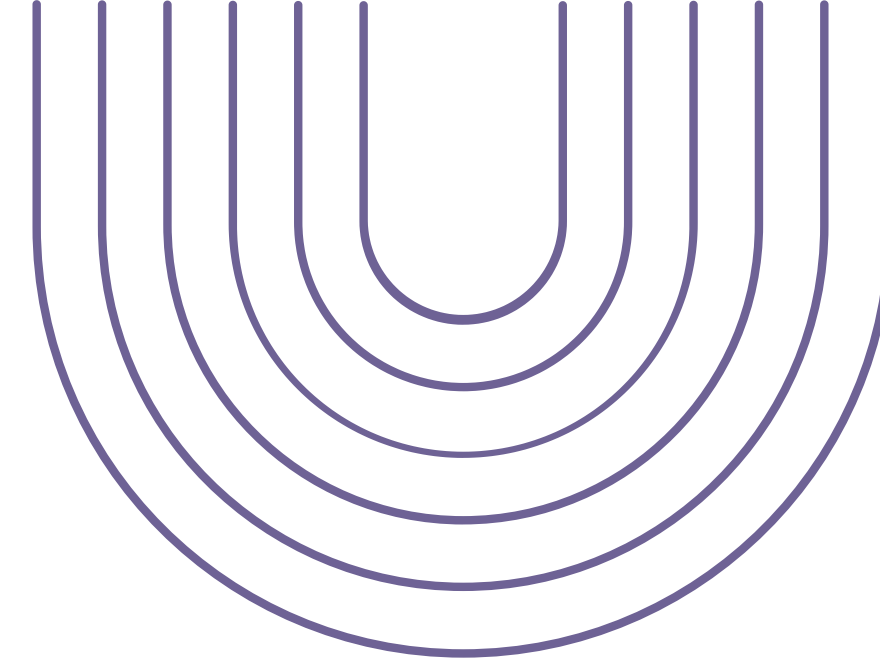
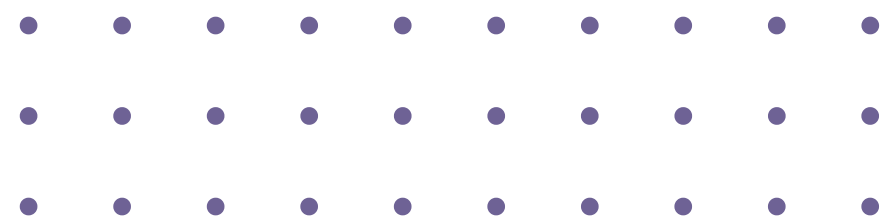

**„EMOCE JSOU BARVAMI DUŠE,
JSOU VELKOLEPÉ A NEUVĚŘITELNÉ.
KDYŽ JE NECÍTÍŠ, SVĚT SE STÁVÁ
SMUTNÝM A BEZBARVÝM.“**

William Paul Young

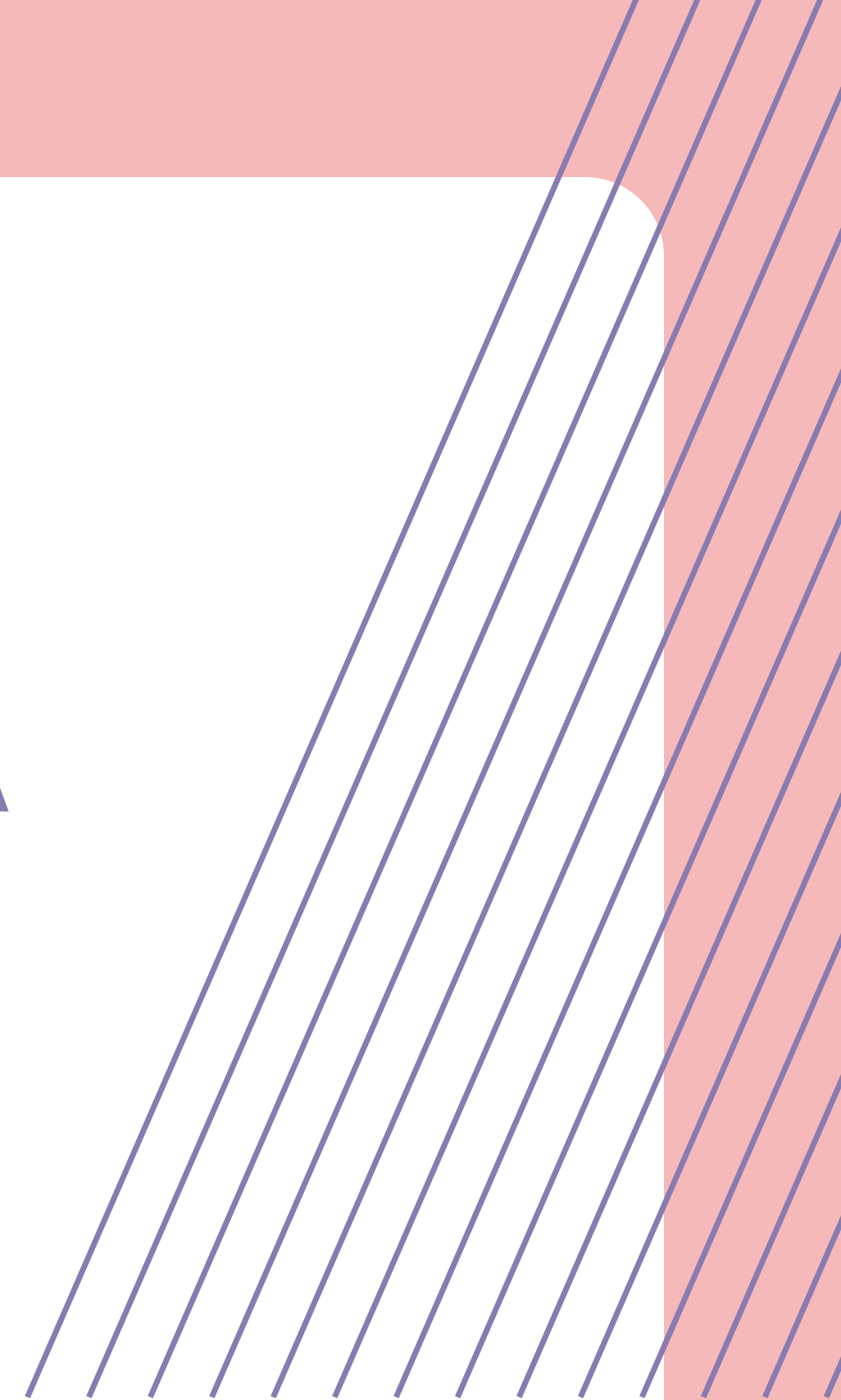
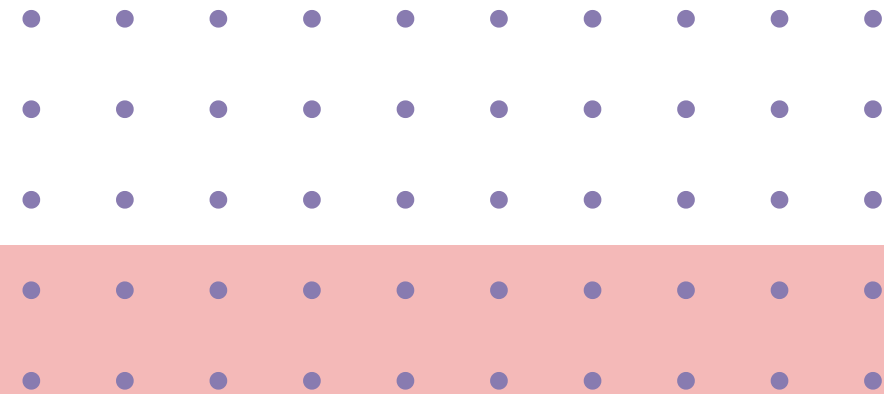
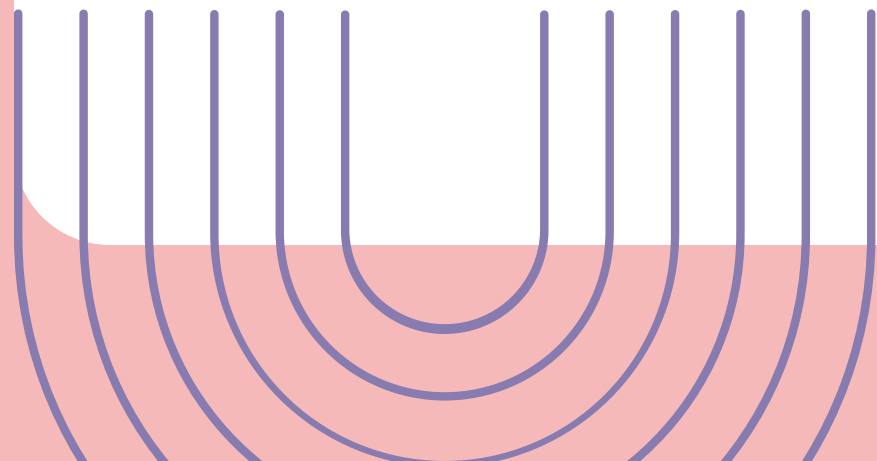
01. ÚVOD – BARVY A PSYCHIKA
02. METODIKA HODINY
03. MOTIVACE – POJEM EMOCE
05. HLAVNÍ ČÁST – ZÁKLADNÍ EMOCE
06. AKTIVITA 1 – “TVÁŘE”
07. AKTIVITA 2 – KARTY 11 EMOCÍ
08. AKTIVITA 3 – OBRAZY A KARTY
09. ÚKOL
10. PREZENTACE/HODNOCENÍ ÚKOLŮ
11. AKTIVITA 4 – TVORBA NÁSTĚNKY
12. ZÁVĚR – HODNOCENÍ

OBSAH

01.

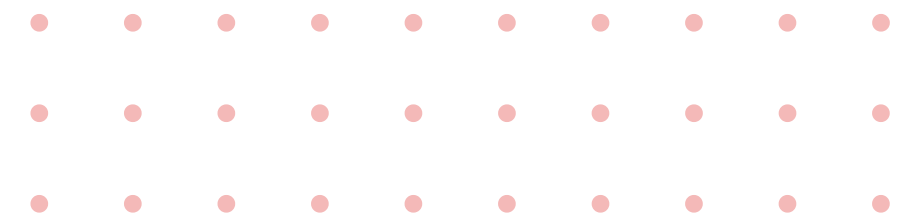
BARVY A PSYCHIKA

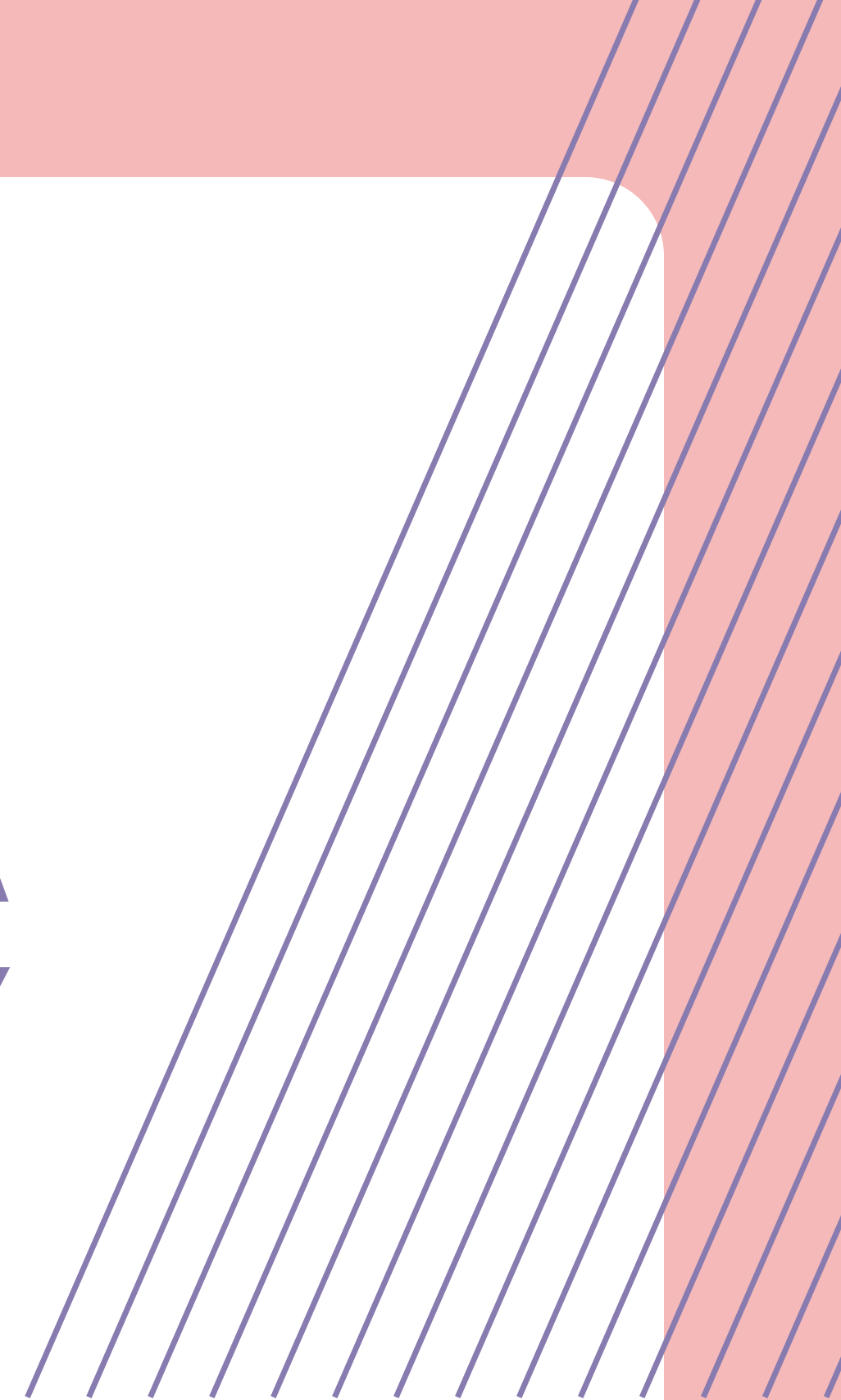
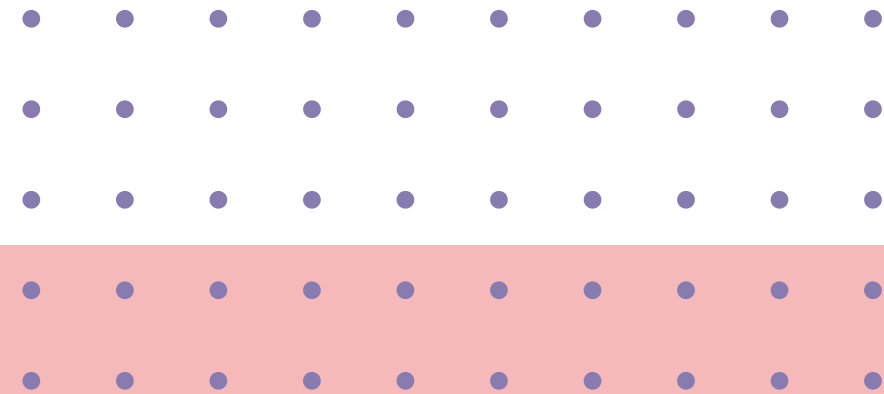
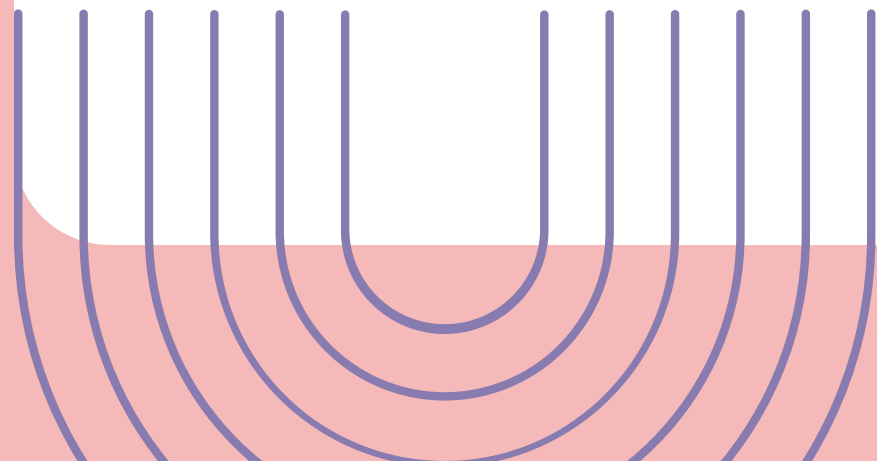
BARVY A PSYCHIKA

- Barvy odráží **tělesný a duševní stav člověka**, jeho **nálady a pocity**. Účinek jednotlivých barev však není u všech lidí stejný. Jde o velmi subjektivní pocit, který je ovlivněn věkem, ale také povahou, prostředím, ve kterém člověk žije, nebo třeba sociálními zvyklostmi dané kultury.
- **Barevné asociace** představují podvědomé spojení barev s různými souvislostmi, zážitky, či objekty na základě podobnosti. Asociace obecně vznikají při velmi silných emocionálních zážitcích a to jak pozitivních, tak i negativních. Barvy mohou současně vyvolat více kvalitativně různých pocitů, přičemž velkou roli hraje symbolika barev, ve které je například černá barva spojována se smrtí, důstojností nebo s respektem, bílá barva s čistotou, s věností, žlutá barva s radostí stejně jako oranžová barva, červená barva samozřejmě s láskou a vášní a tak dál.
- Obliba jednotlivých barev závisí na temperamentu člověka. Citově založení lidé vnímají barvy daleko intenzivněji.

02.

METODIKA HODINY

METODIKA HODINY

Předmět: Výtvarná výchova

Mezipředmětové vztahy: Občanská nauka, Ekologie

Třída: 7, 8, 9

Téma: Barvy a Emoce

Cíl: Vědomé propojování barev a emocí

Výchovný cíl: Prostřednictvím barev a emocí upozornit na závažná témata – válka, ekologie, mezilidské vztahy

Organizace hodiny: frontální vyučování v menší skupině/ projektové vyučování

Časový projekt:

1.hodina – Motivace/Hlavní část/Aktivita 1, 2, 3/Zadání úkolu

2.hodina – Presentace úkolu/Projekt – Nástěnka/Společné hodnocení – Anketa

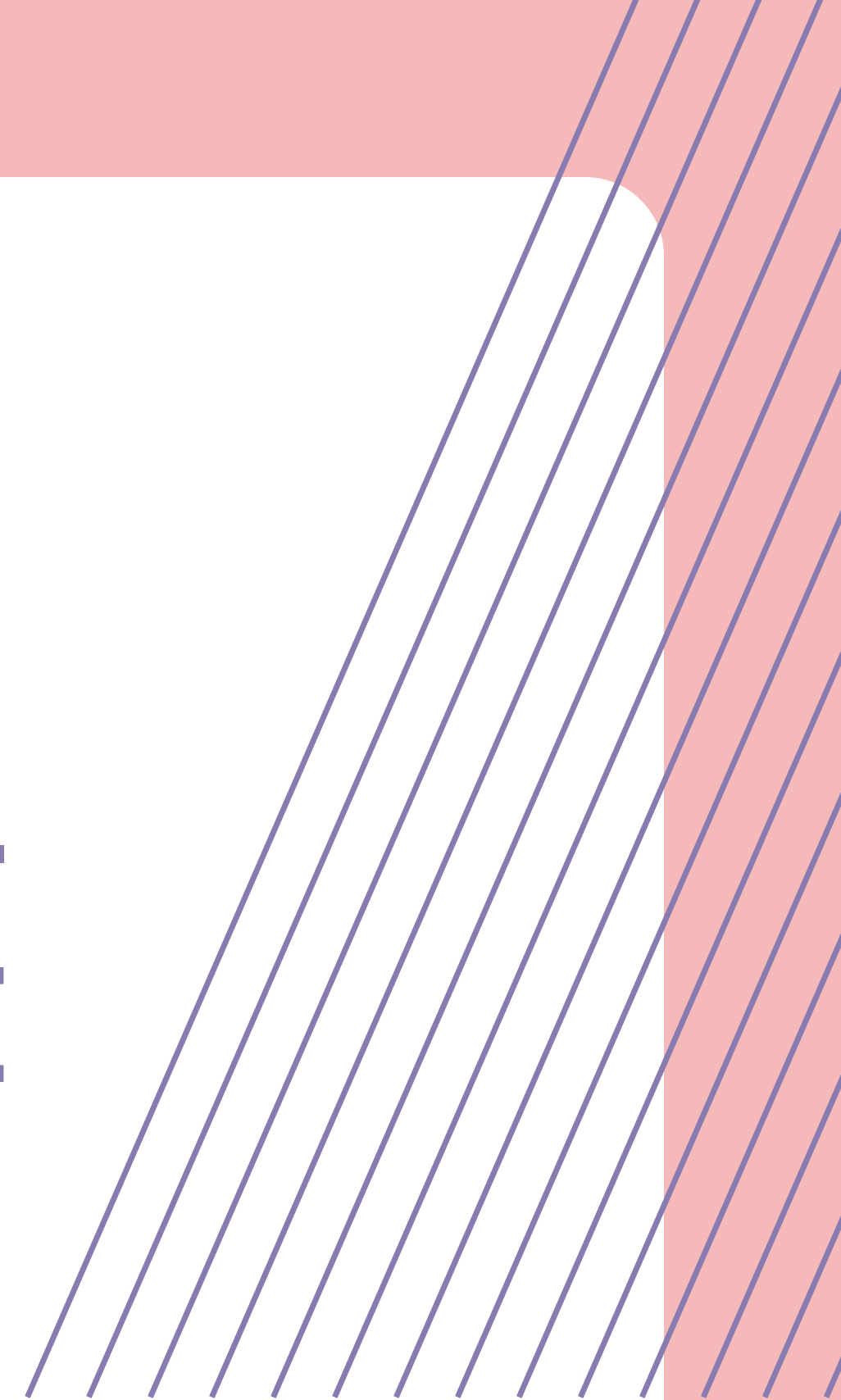
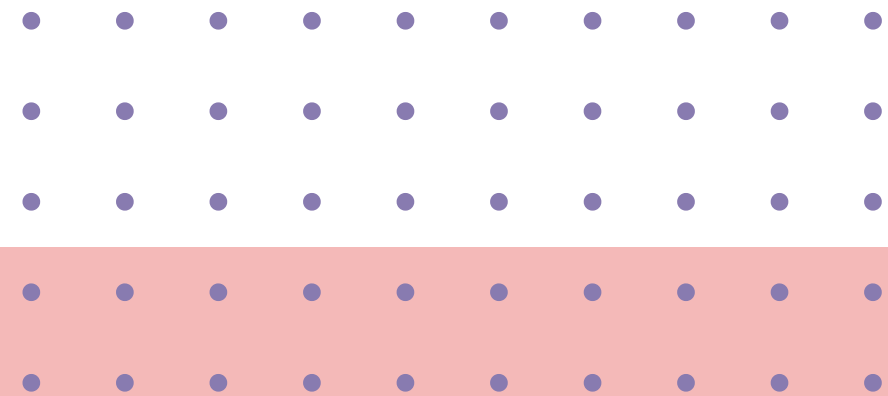
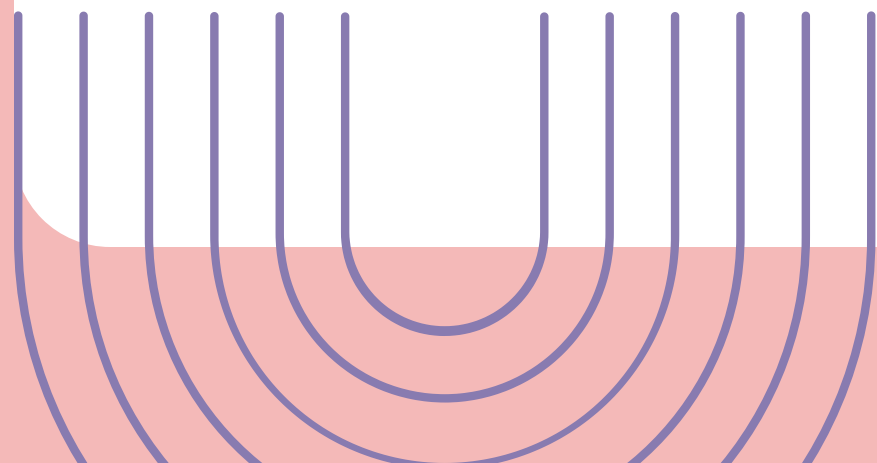
Pomůcky: Smart board, Soubory barevných karet

a emocí, prezentace fotografií a obrazů, tvrdé papíry A4, výtvarné potřeby (barvy, štětce, kelímky, hadříky), vytisklé fotografie žáků, špendlíky

03.

MOTIVACE – POJEM EMOCE

MOTIVACE – POJEM EMOCE

Tabule: téma hodiny – EMOCE a BARVY

Učitel představí téma hodiny – ukáže slovo na tabuli – EMOCE – zeptá se žáků jestli rozumí významu slova.

Žáci odpovídají – společně vysvětlí význam českým znakem POCITY

Tabule: šest vět na téma Emoce a barvy – učitel představí věty ve znakovém jazyce:

Emoce jsou jako barvy ve vašich srdcích.

Když jste šťastní, vaše srdce září žlutou barvou jako slunce.

Když jste smutní nebo pláčete, vaše srdce je temně modré.

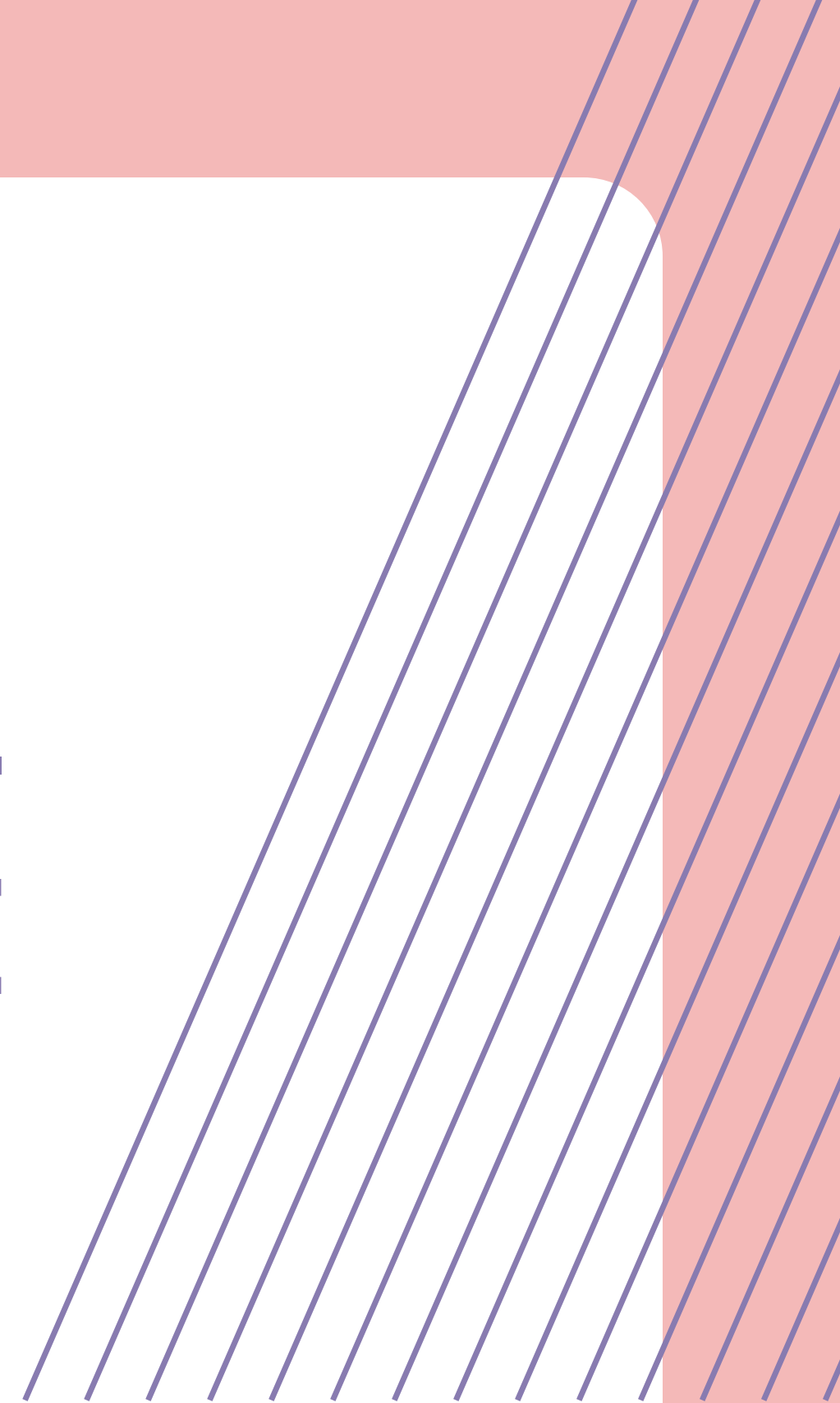
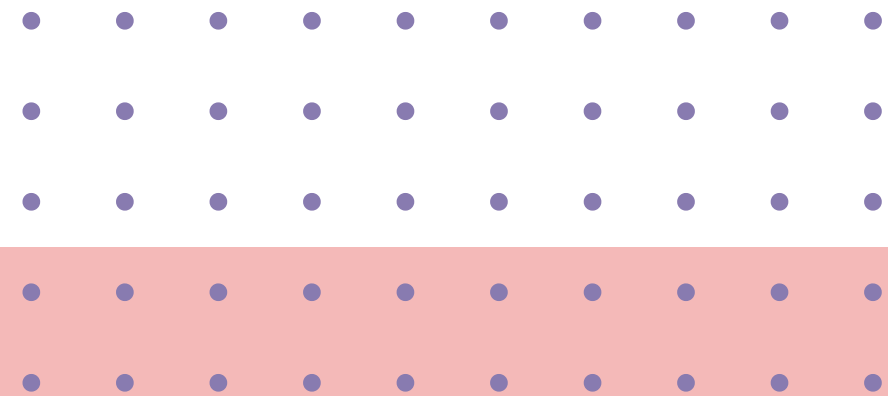
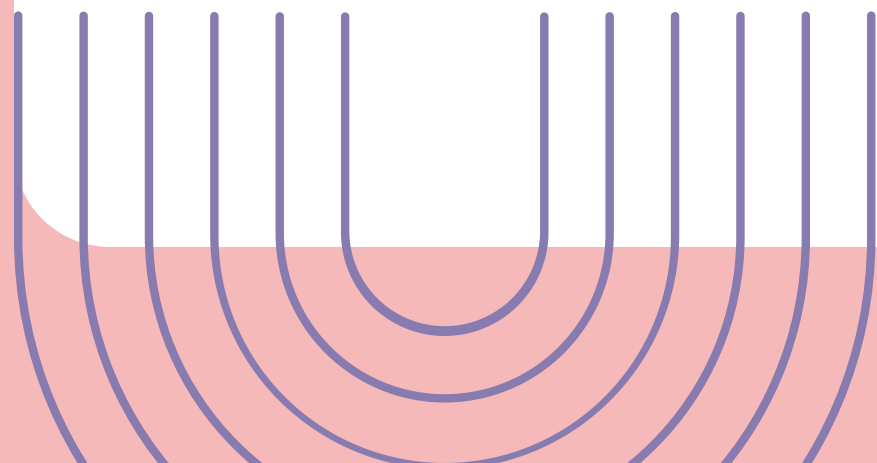
Když se zlobíte, vaše srdce se rozžhaví jako ohnivý drak.

A když jste plní lásky, vaše srdce září jako hvězdy na noční obloze.

Když se barvy emocí setkají, vytvářejí nádhernou duhu.

04.

HLAVNÍ ČÁST – ZÁKLADNÍ EMOCE

HLAVNÍ ČÁST: ZÁKLADNÍ EMOCE

Učitel: “Uvidíte 6 obrázků základních emocí.

Budeme hádat které emoce to jsou, pro každou emoci zkusíme vymyslet příklad – nějakou situaci nebo příběh, nejlépe váš vlastní a nakonec navrhne barvu, která podle vás nejlépe pasuje pro každou emoci.”

Tabule: levá strana – 6 černo-bílých obrázků základních emocí očíslovaných 1 – 6 pravá strana – 6 očíslovaných řádků pod sebou pro názvy jednotlivých emocí

Interakce ve třídě: žáci se hlásí – odpovídají – vymýšlejí situace – příběhy

Učitel/Žáci zapíšou názvy jednotlivých emocí a obrázky orámují barvou, na které se všichni shodli (funkce tabule Smart Board- rámování).

Tabulka – viz následující slide

ZÁKLADNÍ EMOCE

1

2

3

4

5

6

1. HNĚV

2. STRACH

3. ODPOR

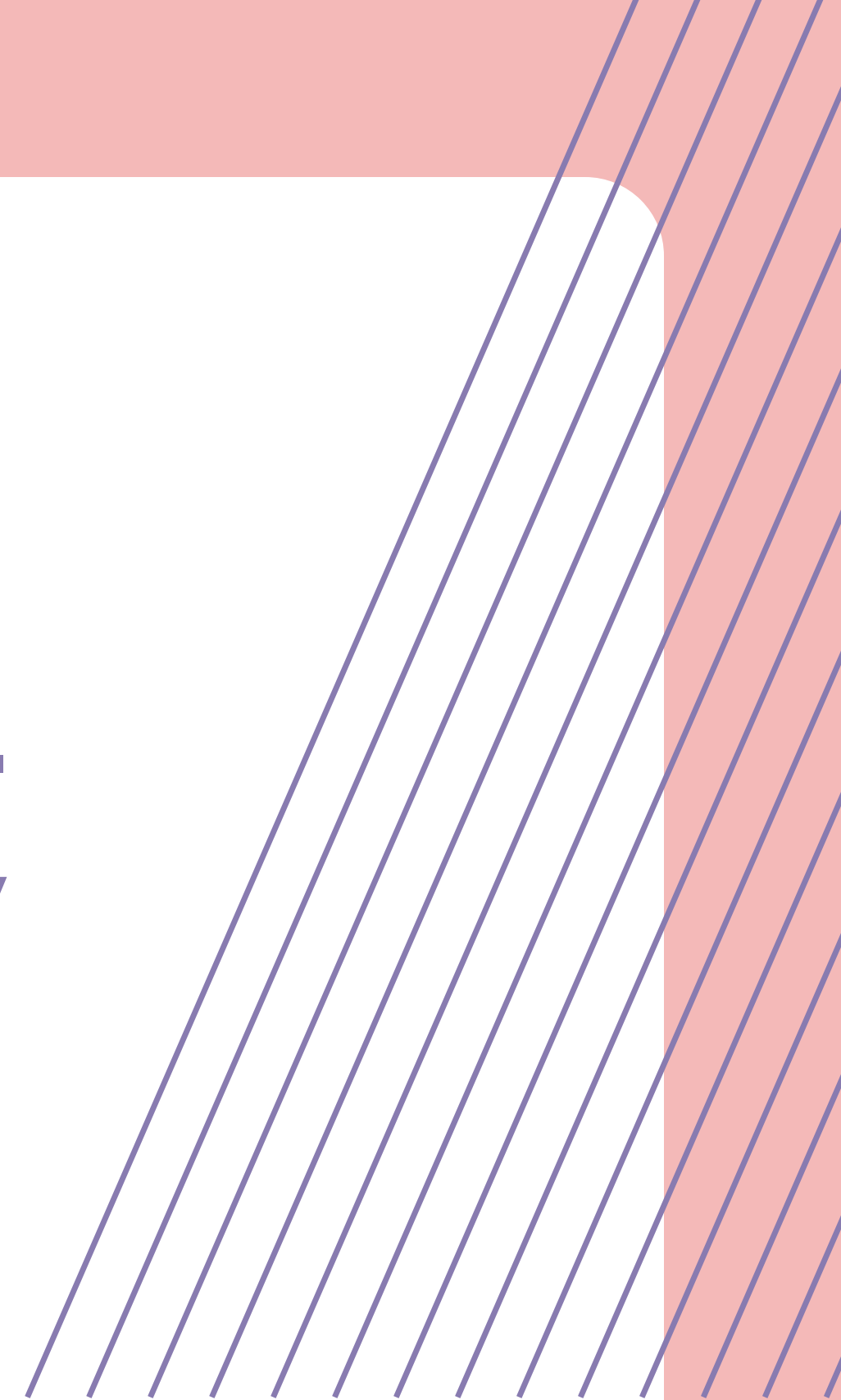
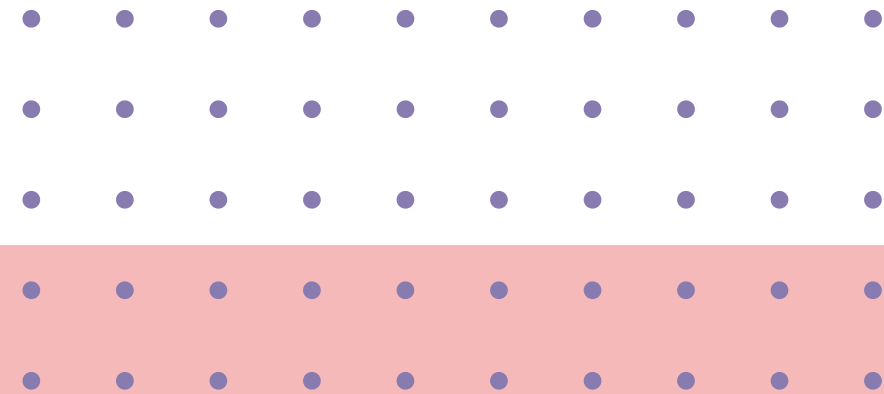
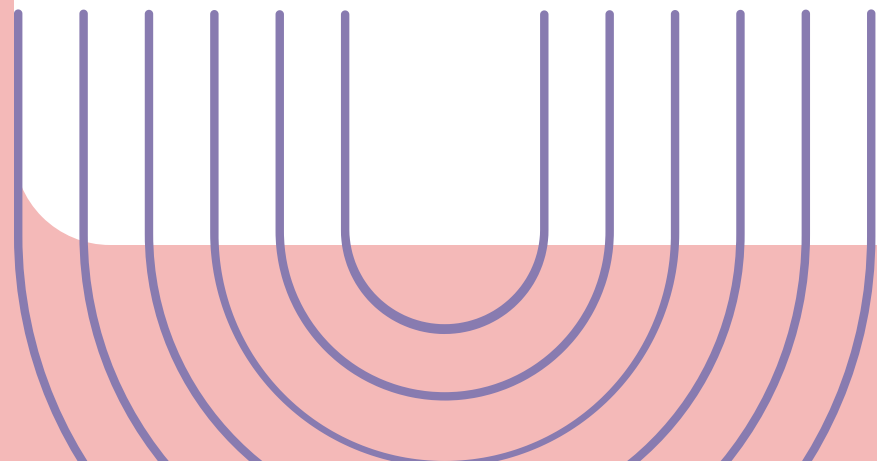
4. PŘEKVAPENÍ

5. RADOST

6. SMUTEK

05.

AKTIVITA 1 – “TVÁŘE”

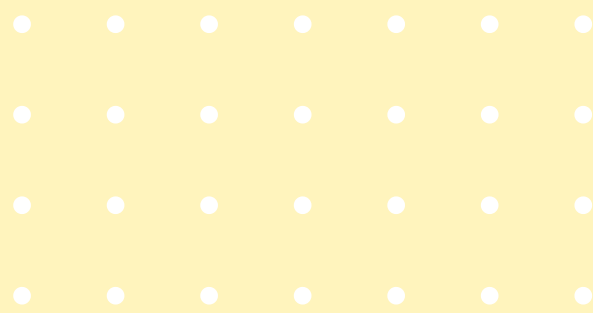

AKTIVITA 1 – TVÁŘE

Tabule – zůstává tabulka a názvy základních emocí

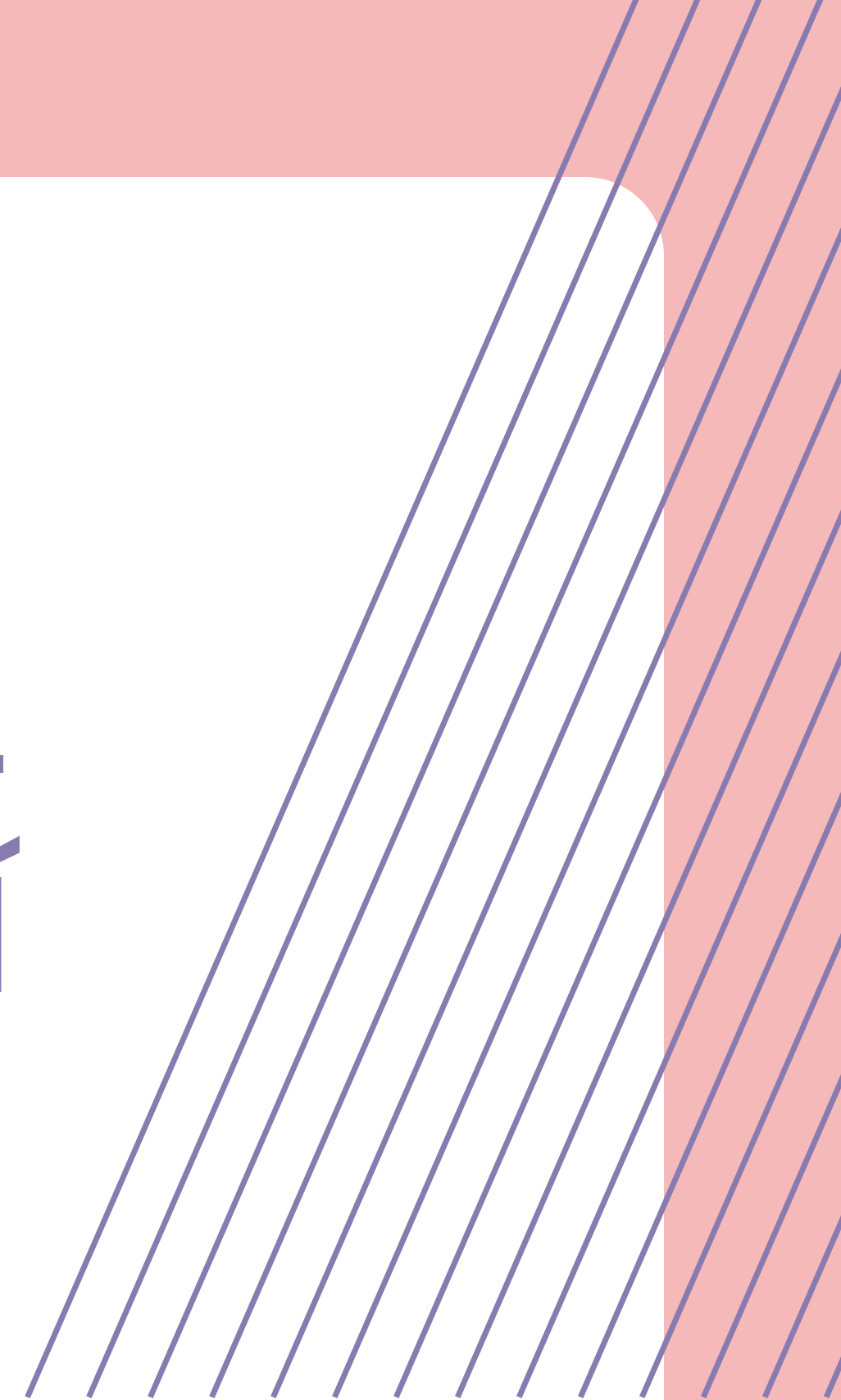
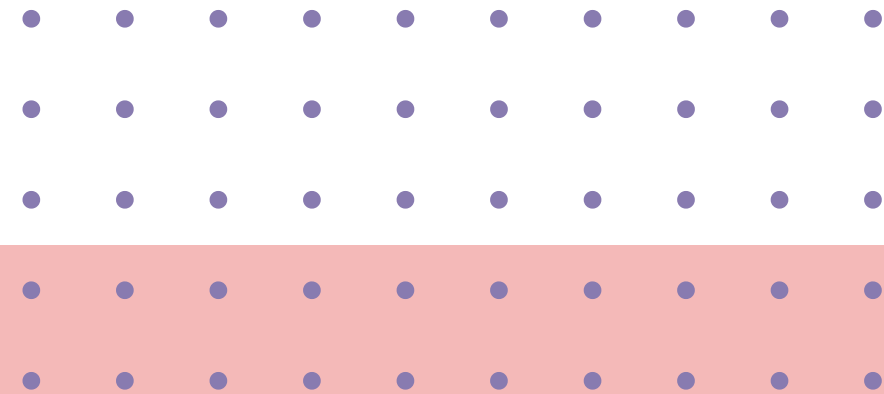
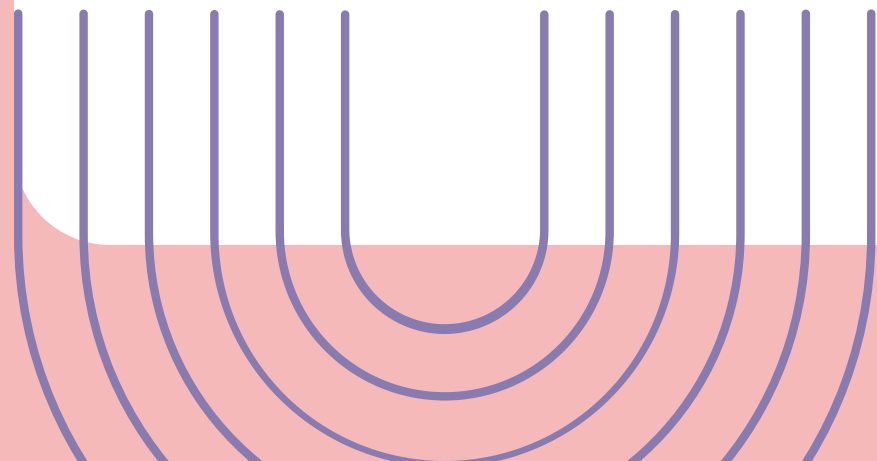
Aktivita 1: učitel nejprve vysvětlí žákům následující kroky

- učitel má neprůhledný pytlík a v něm jsou kartičky s názvy emocí
- učitel volá k tabuli jednoho žáka po druhém
 - žák si vytáhne z pytlíku jednu kartu, přečte si název emoce, neukazuje spolužákům a odloží stranou
 - žák zkusí vyjádřit danou emoci pouze výrazem svého obličeje
 - spolužáci hádají o kterou emoci jde – ukazují barvy, které pro dané emoce vybrali

06.

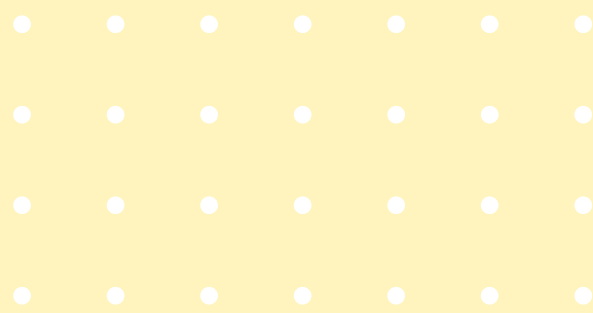
AKTIVITA 2 - KARTY 11 EMOCÍ

AKTIVITA 2 – KARTY 11 EMOCÍ

Tabule: Aktivita 2 – tabulka 11 emocí

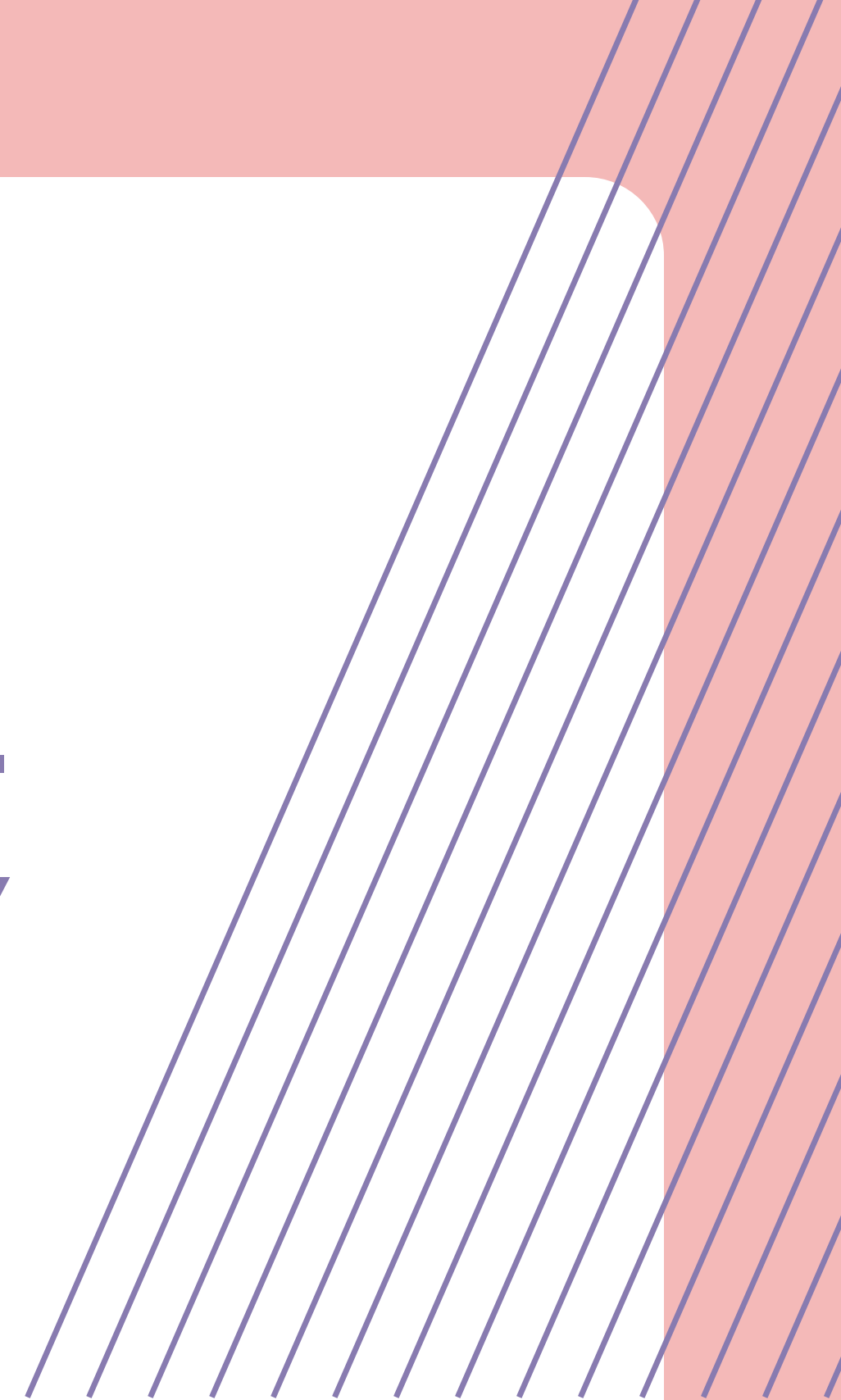
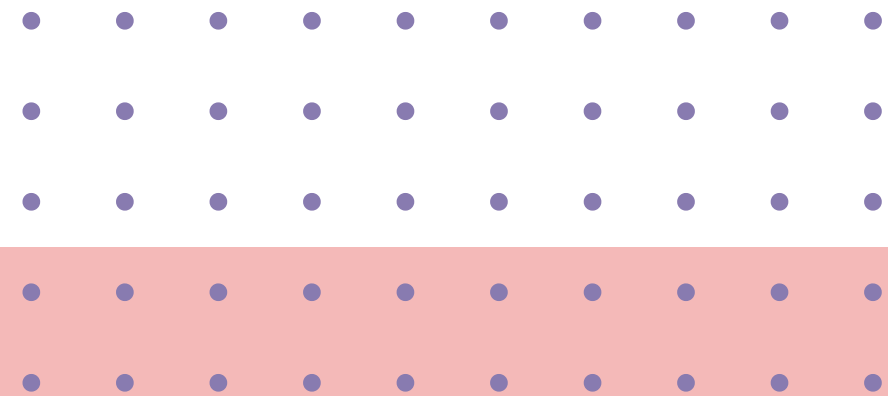
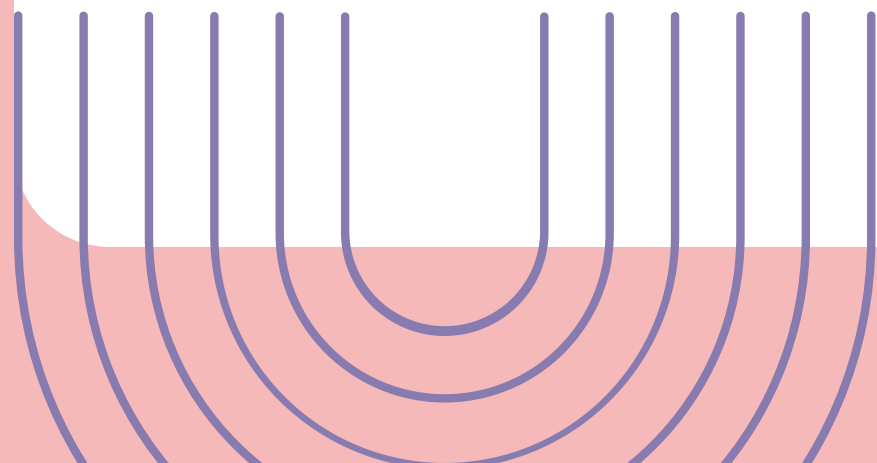
- učitel představí 11pojmů vyjadřujících emoce a zkontroluje, jestli žáci dobře chápou význam
- každý žák dostane sadu 11 barevných kartiček a sadu 11 názvů emocí, některé barvy mají více odstínů – v tom případě se kartičky vrství na sebe pro jednu emoci
- učitel ukáže názorně jak si žáci kartičky rozloží na lavici a potom budou podle vlastních pocitů přiřazovat jednotlivé emoce k barvám
- nakonec si všichni barvy a emoce zkontrolují a dohodnou se na finální verzi

Aktivita 2 11 Emocí	smutek chudoba pokora	jistota tradice pořádek
strach smutek smrt	čistota nevinnost nový začátek	radost šťěstí optimismus
klid stabilita důvěra	radost bohatství teplo	klid bezpečí ticho
volnost samota vznešenost	zamilovanost něžnost láska	vzrušení energie vášeň

07.

AKTIVITA 3 – OBRAZY A KARTY

AKTIVITA 3 – OBRAZY A KARTY

Tabule – prezentace “emočních” fotografií a barev– za každou fotografií v prezentaci následuje slide s příslušnou barvou

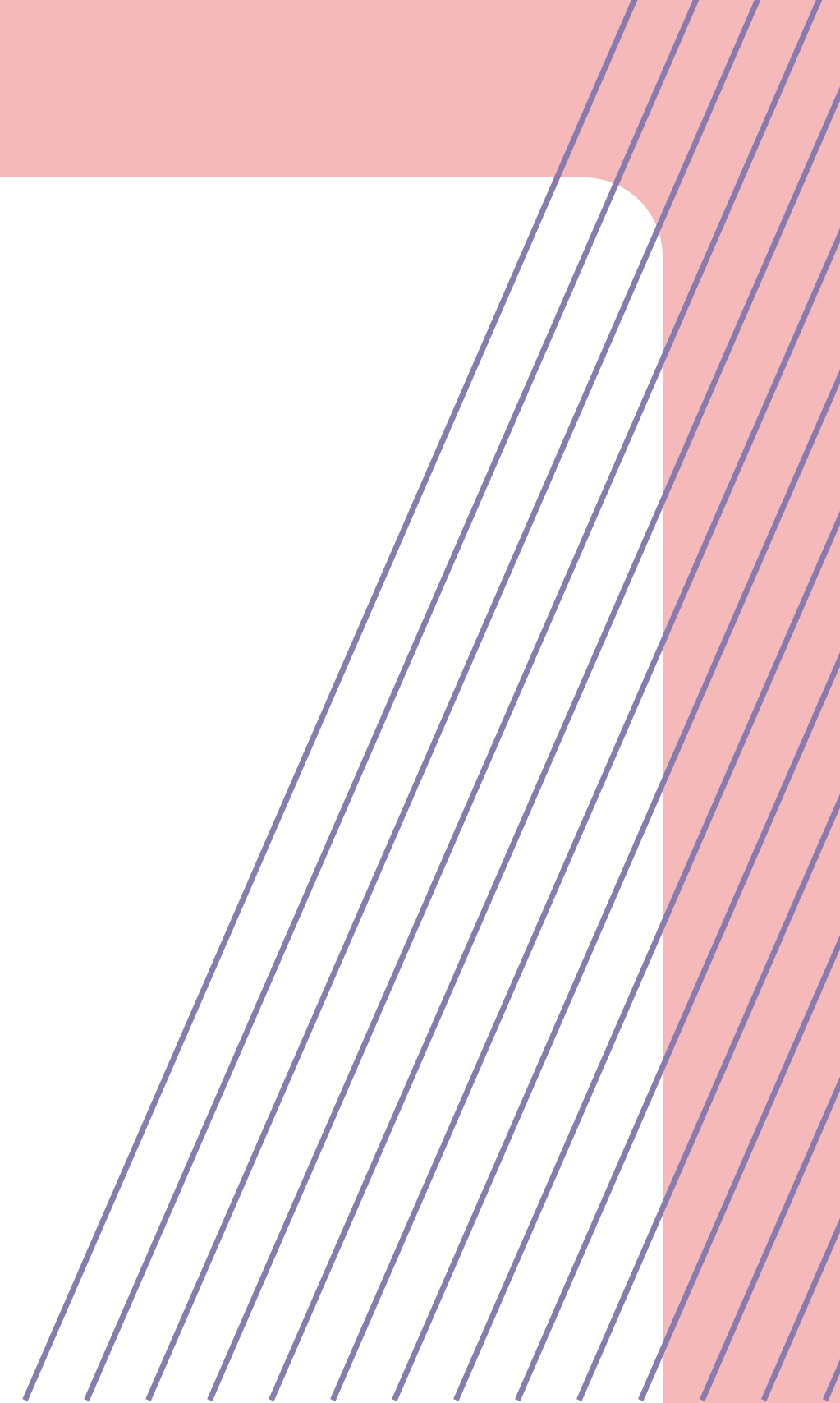
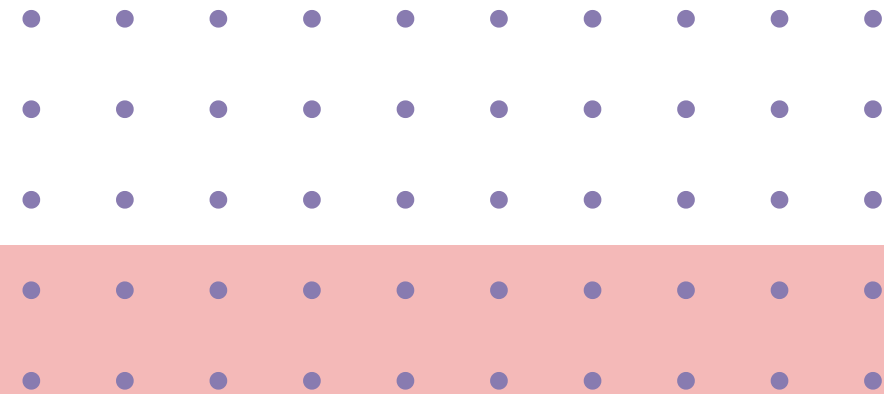
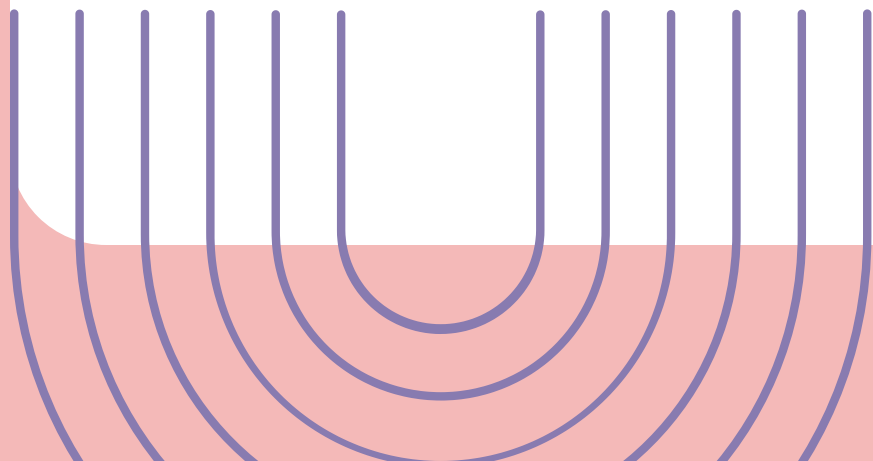
Aktivita 3: učitel nejprve vysvětlí žákům následující kroky

- žáci si ponechají na lavicích rozložené barevné karty a názvy emocí
- učitel postupně ukazuje jednotlivé fotografie prezentace
- žáci vybírají barevné karty ke každé fotografii podle svých pocitů
- jakmile všichni žáci zvednou kartu – učitel ukáže další slide s barvou, která k fotografii patří
- aktivita může pokračovat jen s rychlou vizuální kontrolou – shody/rozdíly
- nebo se po každé fotografii a její barvě může vést krátká diskuze

Pro tuto aktivitu lze vybrat fotografie, které budou žákům připomínat důležitá témata současnosti, na která chce učitel upozornit například z předmětu Občanská nauka, nebo Ekologie

08.

ÚKOL

ÚKOL

Tabule: body zadání úkolu, které žáci dostanou také v elektronické podobě

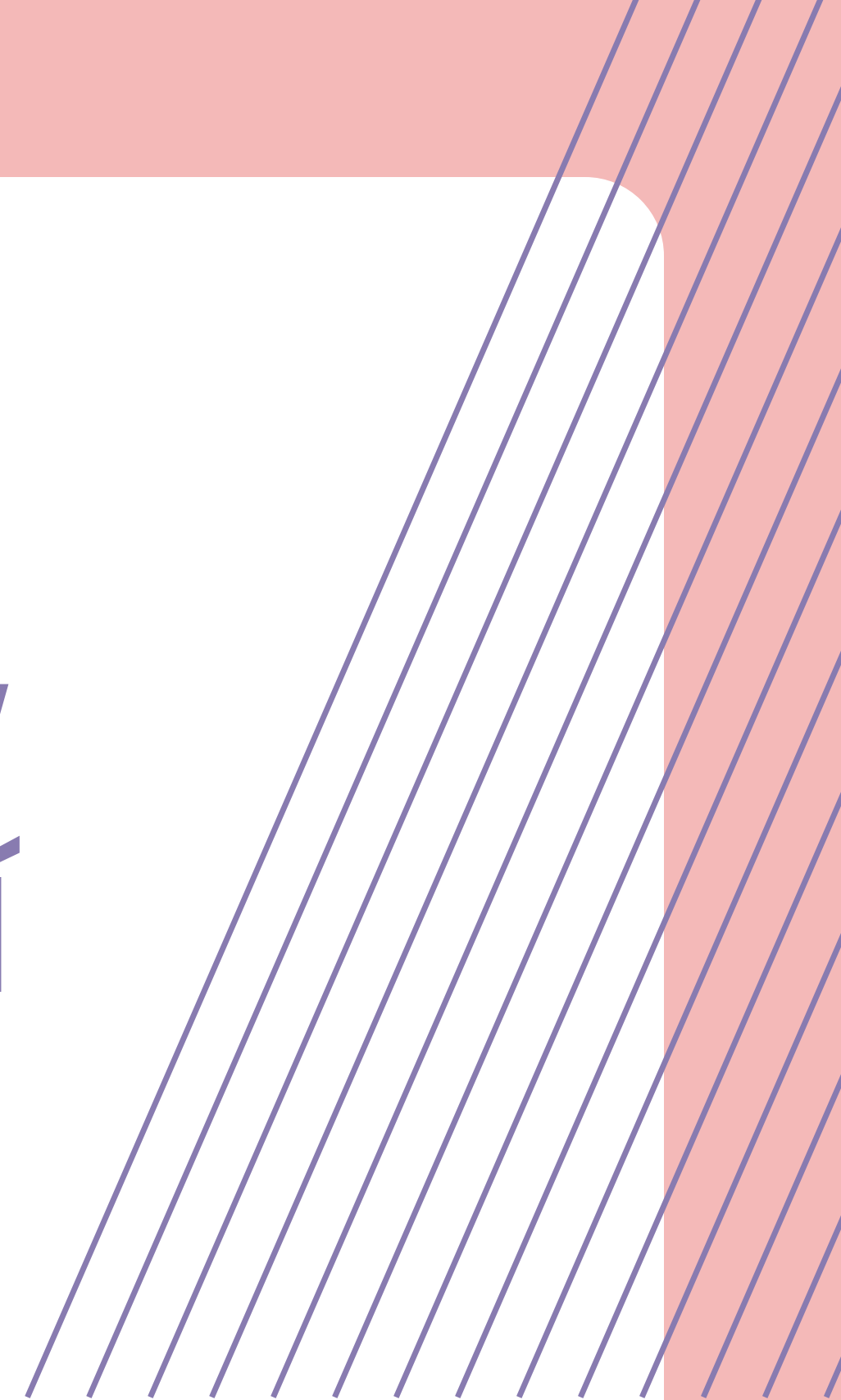
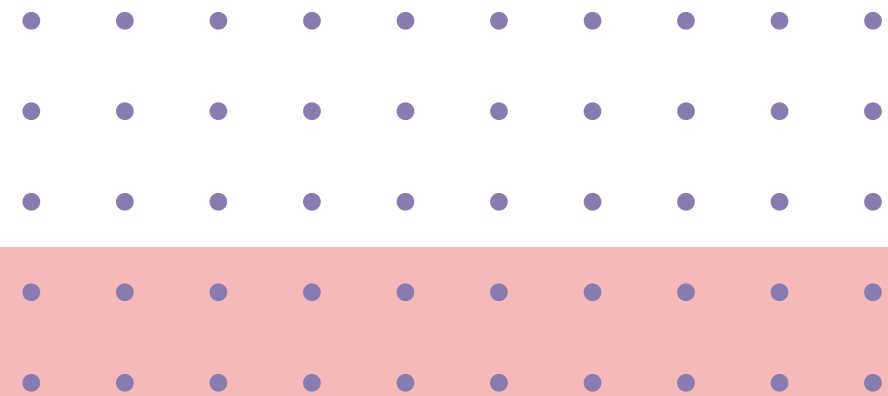
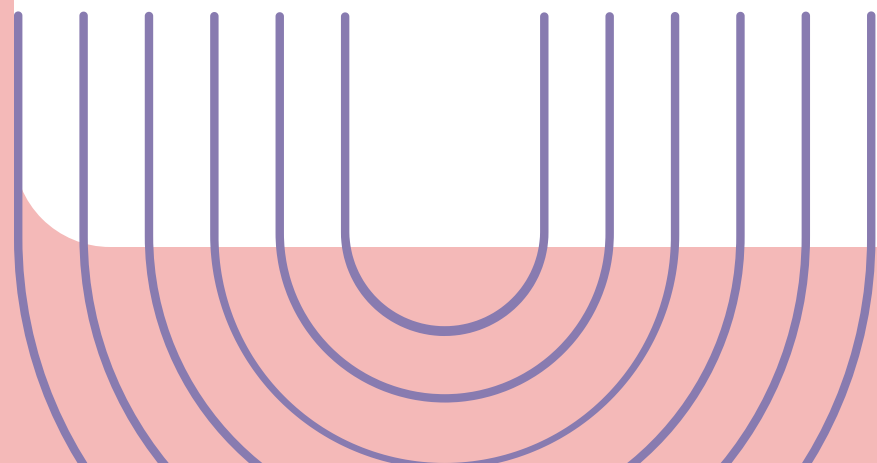
EMOCE – ÚKOL

- udělej 2 fotografie – pozitivní a negativní situace
- obě fotografie pošli na společný Team/Messenger/nebo jiná skupinová platforma
- pro každou fotografii si připrav název emoce (může být i více emocí pro jednu fotografii)
- názvy emocí neposílej do Teamu – spolužáci budou příští hodinu hádat

Na závěr hodiny můžou žáci zopakovat znaky emocí a jejich barvy v rychlém brainstormingu.

09.

PREZENTACE/ HODNOCENÍ ÚKOLŮ

2.HODINA – PREZENTACE/HODNOCENÍ ÚKOLŮ

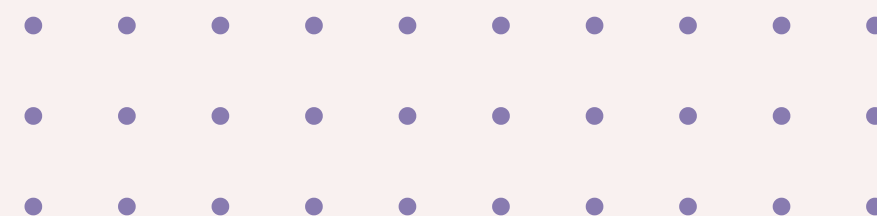
Učitel připraví zaslané fotografie k prezentaci a zve jednotlivé žáky, aby své fotografie představili

Spolužáci zkouší určit emoci/emoce, které každá fotografie představuje a diskutují s autory

Na závěr učitel vede neformální hodnocení formou rozhovoru s žáky.

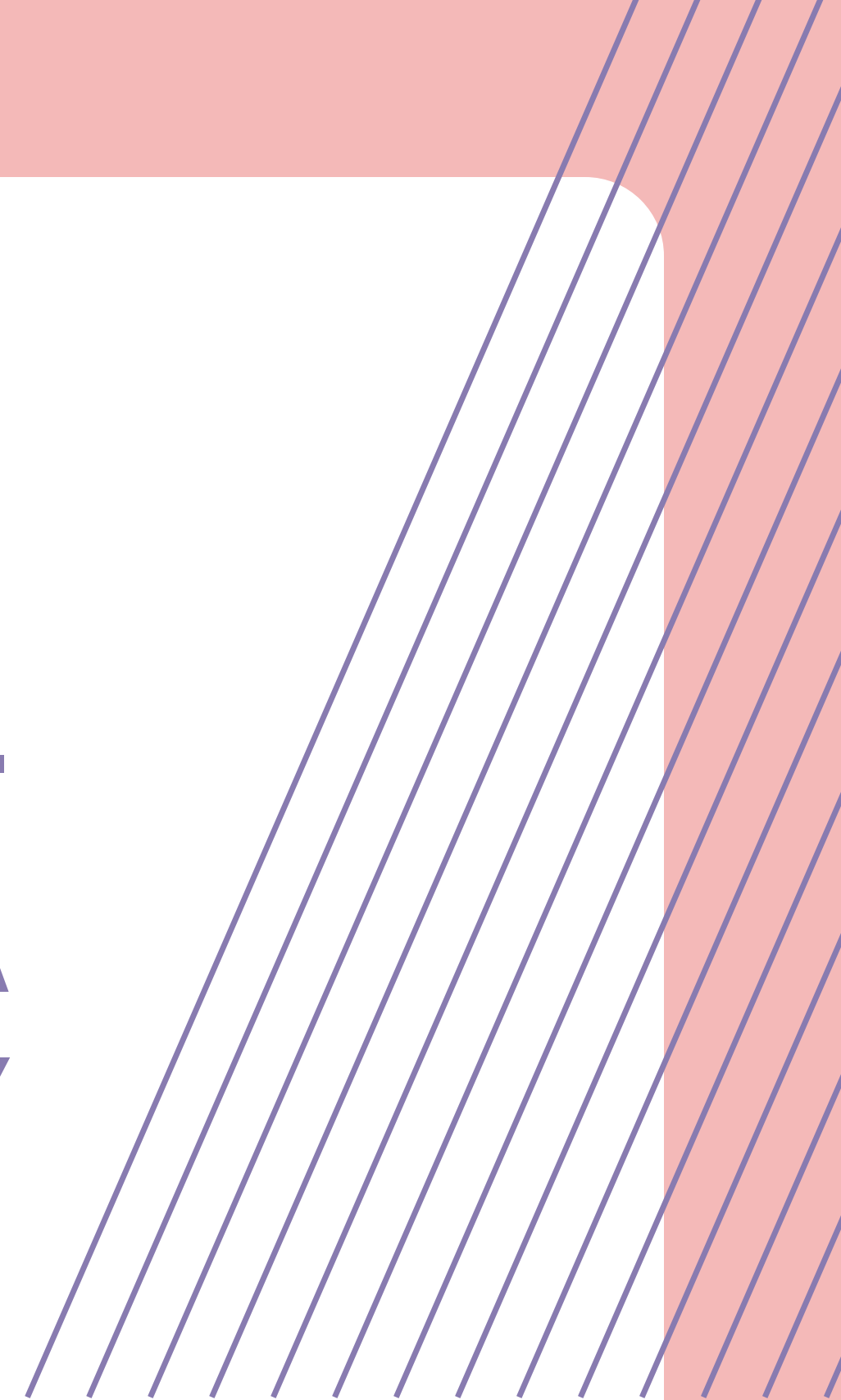
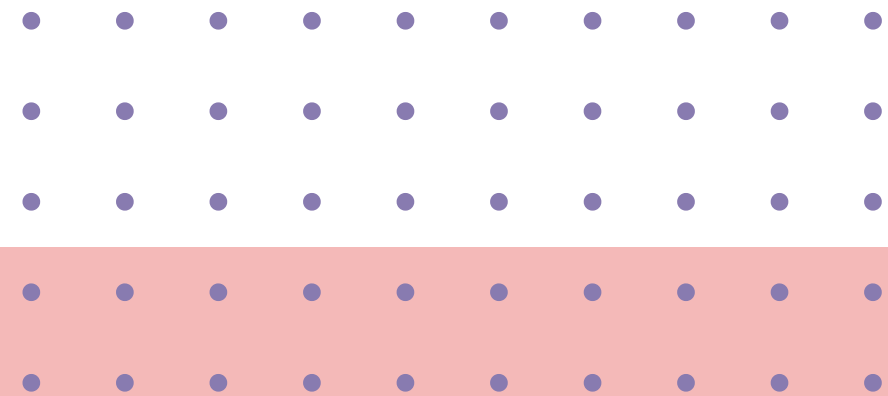
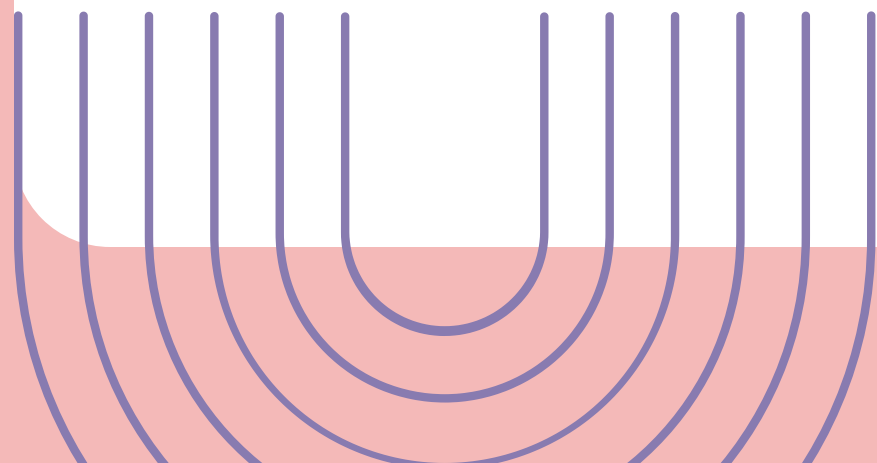
Otázky k hodnocení:

- Která fotografie vás nejvíc zaujala a proč?
- Která fotografie na vás působí nejvíc pozitivně/negativně a proč?
- Co se vám líbí/nelíbí na této fotografii?
- Napadá vás podobná situace nebo nějaký příběh k některé fotografii?

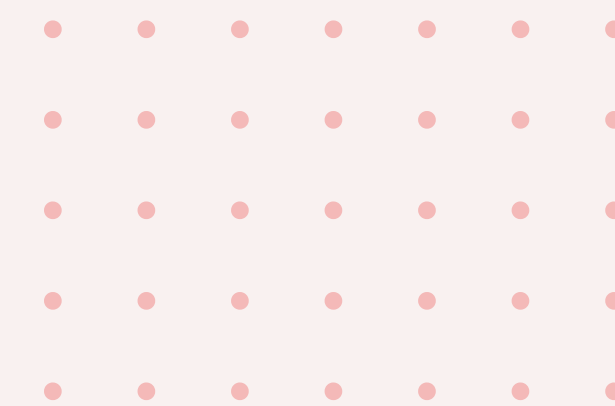

10.

AKTIVITA 4 – TVORBA NÁSTĚNKY

AKTIVITA 4 – TVORBA NÁSTĚNKY

Cíl:

Seznámení spolužáků s psychologií barev, významem 11 druhů barev a emocemi vyjadřujícími jednotlivé barvy.

Pomůcky:

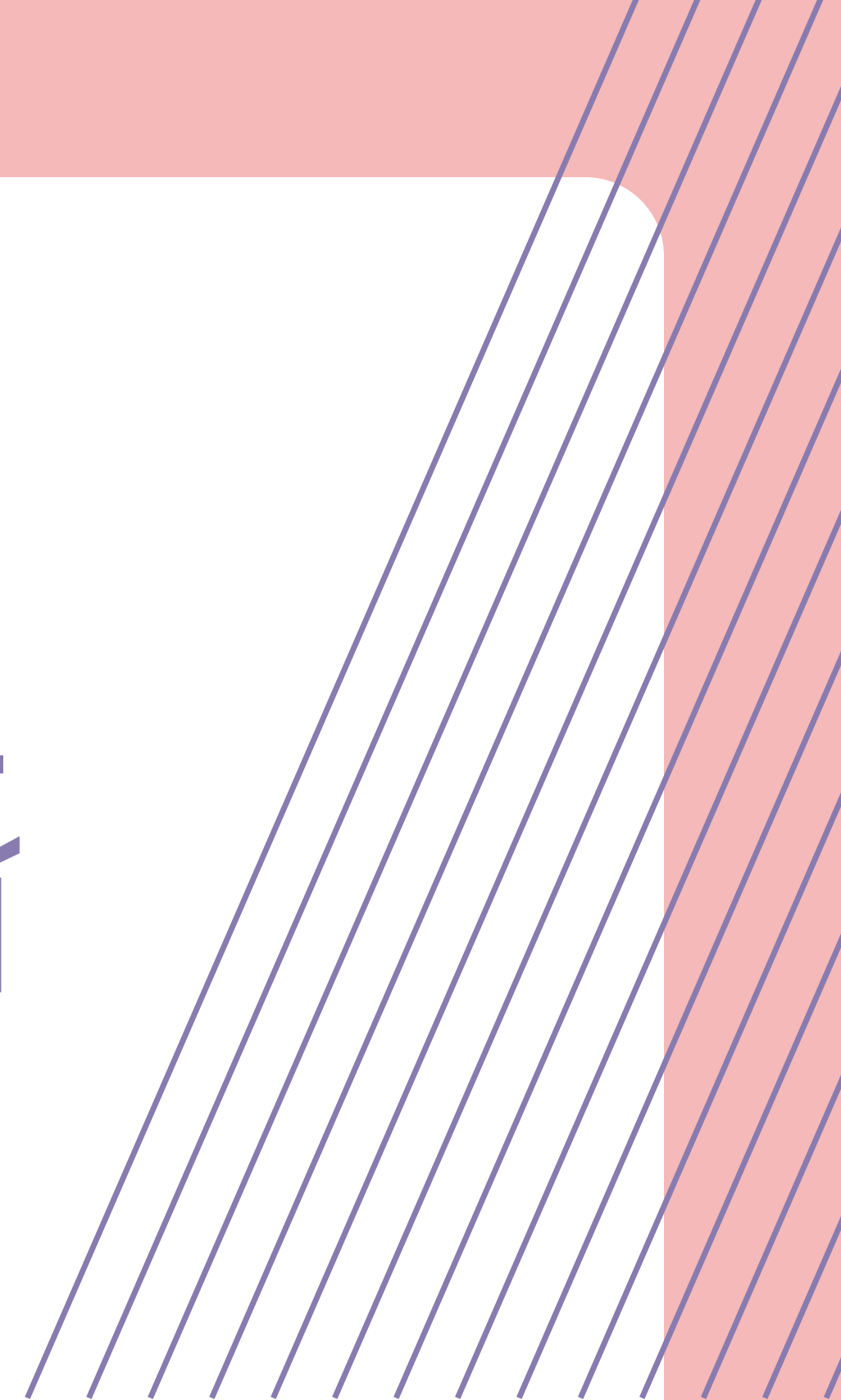
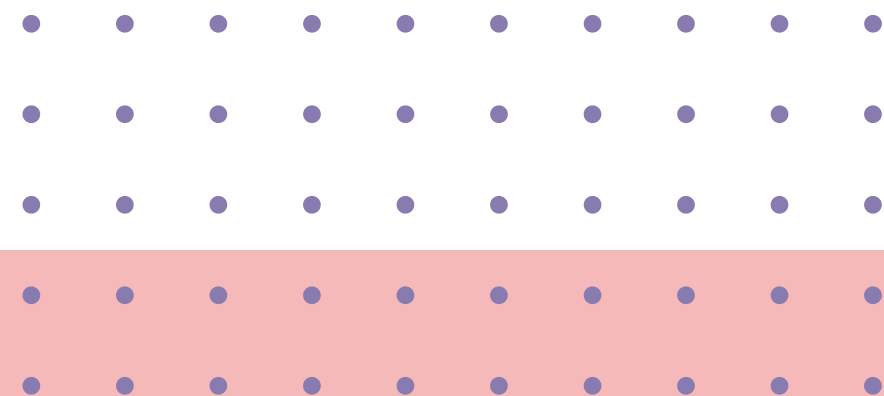
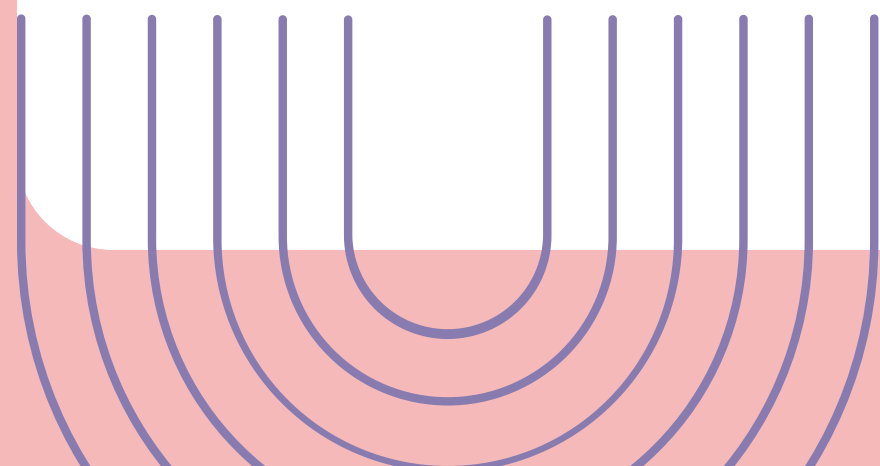
nástěnka, špendlíky, sada 11 karet barevných papírů, sada 11 karet popisující názvy emocí, sada 11 černobílých fotografií vystihujících emoce

Postup:

- žáci umisťují na nástěnku fotografie emocí, přiřazují k nim jednotlivé barevné karty a názvy emocí
- nástěnku mohou doplnit šipkami, nebo jinými piktogramy pro jednodušší orientaci
- na nástěnce dodržují kompozici usnadňující pochopení: fotografie – barva – název emoce
- učitel pouze dohlíží na správnost přiřazených karet a fotografií
- žáci nástěnku představí svým spolužákům a vysvětlí principy, smysl a význam jednotlivých barev

11.

ZÁVĚR - HODNOCENÍ

ZÁVĚR – HODNOCENÍ

Učitel nehodnotí známkami ale slovně a cílem hodnocení je motivovat žáka k dalším aktivitám a rozvíjet jeho tvůrčí potenciál.

Učitel může v hodnocení zmínit:

- **Osobních předpoklady** – jak žáci využili vlastní zkušenosti a potenciál při realizaci projektu
 - **Aktivita a osobní vklad** – s jakou aktivitou, invencí a kreativitou žáci přistupovali k realizaci projektu
 - **Prezentace vlastní tvorby** – jak byli žáci schopni prezentovat vlastní fotografie
 - **Diskuze** – jak byli žáci schopni vyjádřit a obhájit své názory v diskuzi
 - **Práce ve skupině** – jak se žáci zapojili do skupinové práce s ohledem na míru aktivity, schopnost kompromisu a efektivitu spolupráce ve skupině
- Hodnocení probíhá v průběhu celého projektu, učitel by měl dávat přednost pozitivnímu hodnocení a nešetřit pochvalou.

Body	3	2	1
Přístup ke cvičení	Aktivní přístup ke zvládnutí sestavy	Velmi dobrý přístup ke zvládnutí sestavy	Neaktivní přístup ke zvládnutí sestavy
Účast na výukových hodinách	100% účast	75% účast	30% účast
Samostatnost při cvičení	Sestavu zvládne sám/sama bez nápovědy vyučujícího	Sestavu zvládne sám/sama s malou nápovědou vyučujícího	Sestavu zvládne sám/sama pouze s nápovědou vyučujícího

Body	Hodnocení	Známka
9-8	výborný	1
7-6	velmi dobrý	2
5-4	dobrý	3
3	dostatečný	4
2-0	nedostatečný	5

ZDROJE

DANNHOFEROVÁ, Jana. Velká kniha barev: kompletní průvodce pro grafiky, fotografy a designéry. Brno: Computer Press, 2012. ISBN 978-80-251-3785-7.

„Emoce jsou barvami duše; jsou velkolepé a neuvěřitelné. Když je necítíš, svět se stává mdlým a bezbarvým.“. Citát slavných osobností [online]. 2023 [cit. 2024-06-01]. Dostupné z: <https://citaty.net/citaty/283814-william-paul-young-emoce-jsou-barvami-duse-jsou-velkolepe-a-neuverit/>

Šest základních (bazálních) emocí. Spteplice.cz [online]. [cit. 2024-06-01]. Dostupné z: https://www.spcteplice.cz/evt_file.php?file=2629

